

Jekabaara

Jamana

Cikela ceman n'a musoman kunnafoniseden

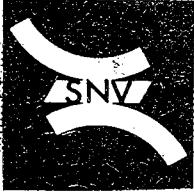
Faamuya

Yiriwaton

boko 60 nan d. 20
1990 SAN KALO TAN NI FILANAN

1990 SAN KALO 12NAN TILE FOLO:
"SIDA" TOGOLADON

Dakunw

Re 2
Kunnafoni tan SIDA kan

Re 3
Hadamaden Josiraw
dantigékan, 1948

Re 5
Sannifeere nögonyeba kéra
Sikaso ninan

Re 8
"A.E.T.A" ka sennaparpe

Re 9
Kumanku ka foyiriwaton ye
kencya sinsinni wale jorjor ke
ka Sikasso mara kunnawolo.

Re 10
Kuruma-kura sigicogo.
Moriké do n'a ka garibu.

Re 11
Maananegen ani Poyi

Re 12
Neba ani Pele.

Ka se duguw ma

KUNNAFONI TAN SIDA KAN

"KISI KOSCN"
tiimena !

JEKABAARAYekalo
tan ke ka don kisi dalilu
tan jne na, baw ni denw
kisi koscn.

K'a ta kalo 12n in na,
o min tile fcl
kerenkerenna dijne b33
f ka ke SIDA togoladon
ye, an be na kunnafoni
tan kelen-kelen lase
kalo o kalo an ka s3ben
kalanbagaw ma bana
jugu in kan.

K'a s3ro Menta la (o
ye JAMANA SOROFE
kunnafonidila d3ye) :"Ni
banakunben ka fisa
banafurake ye, ni jantonyerela k3r3ko kani, o tuma bolitumad3n de
njogon te. Nont3 n'i y'a men Ala ma n bora, o k'i s3ro dayanfan f3 ; wa
n'i y'a men ko SIDA, a fo sibanbana !"

An ni Mali sidakelkulu d3k3t3r3w de ye k3r3fo in laben, k'a lase aw
ma "AMPPF" ka demen k3n, n'o ye Muso Lakana n'a Yiriwat3n ye
Mali la.

Hadamaden josiraw dantigekan, 1948

Nebila

K'a d'a kan ko dijē hōrōnya ni tilennenya ni lafiya sintin ye hadamaden bēe danbe dōnni n'u josiraw danmakeñen i ye,

K'a d'a kan ko hadamaden josiraw jatebaliya n'u konni kera dannajuguya caman sababu ye minnu bē maaya nūgun, ani ko hadamaden haju bēe la gelenman ye de ka dijē kura dabali min den bēe tangalen bē bagabagali ni nani ma,

K'a d'a kan ko a te je fo hadamaden josiraw ka lakana sariyabatufanga de fē yaasa muruti kana ke mōgo ma jagoya ye tōnōn ni degun kanma,

K'a d'a kan ko kanu jidili ka kan ka kōkorōdon kabilaw ni nōgon ce,

K'a d'a kan ko Dijē kabilaton y'a nāniya dantige kokura, kabilaw Benkansēben kōnō, ko ale sirilen bē hadamaden josira berew la, hadamaden danbe n'a kiime na, ce ni muso josiraw kēnēni na, ani ko a b'a césiri maaya ka taa je, dijēnatige ka nōgoya hōrōnya jidilen kōnō,

K'a d'a kan ko tondenjamana bēe y'a kandi ko a bē fara Kabilaton kan ka hadamaden josiraw n'a ka hōrōnya bēe lakana ani k'u waleya dijē bēe kōnō,

K'a d'a kan ko fōlen tē se ka tiime a je ma ni bēn ma ke josiraw ni hōrōnya faamucogo kan,

Ton nejama y'a kan bo

Hadamaden josiraw dantigekan in ka ke dijē fasojama n'a kabilia bēe kuntilennaye, yaasa a ka basigi mōgo kelen-kelen bēe hakili la, ani maaya labenbolo bēe kōnō, u k'u césiri kalan nilladamuni fē ka josira ni hōrōnyasira ninnu batuli jiidi, ka feere tige faso kōnō n'a kōn kan ka sira ninnu jateli n'u waleyali nemenemē tiime dijē bēe, tondenjamana wye kōnomogow fē, ani u ka marajamanaw kōnomogow fē.

Sariyaset 1 : Hadamaden bēe danmakeñen bēe bange, danbe ni josira la. Hakili ni taasi b'u bēe la, wa u ka kan ka badenyasira de waleya u ni nōgon ce.

Sariyaset 2 : Bēe ka kan josira ni hōrōnyasira dantigelen ninnu bēe la, wolomali fan si t'a la, janko siyawoloma, fari jeya n'a finya, cēya ni mu-soya, kan, dijē, politikisira ni miirisira jan o jan, fasowoloma ni serewoloma, soro ni bonda ni joyorowoloma fan o fan.

Wa mōgo te mine i boyoro ma, o dabolo mana ke fēn o fēn ye politiki ni sariya la ani dijē kōnō : o ka ke

jamana wali dugukolo yēremahōron ye, wali kalifalen, wali maralen, wali dankari bē min ka setigiya la.

Sariyaset 3 : Hadamaden bēe ka kan ni kisi ni tanga ni hōrōnya ye.

Sariyaset 4 : Mōgo si te ke jōn ye, wali bolokōnōmōgo. Jōnya ni jōnjago jan o jan konnen don.

Sariyaset 5 : Mōgo si ni man kan ka nangata ; dannajuguya nangini wali danbelakari nangini man kan ka da i kan.

Sariyaset 6 : Mōgo bēe ka kan ni jateli ye sariya fē yōrō bēe.

Sariyaset 7 : Bēe ka kan sariya la, bēe ka kān ni lakanani ye sariya fē. Bēe ka kan ka kisi fisamanciyawalew ma minnu bē dankari ke Dantigekan in na, ani mōgolajiniwale fēn o fēn bē na n'o nōgon fisamanciya ye.

Sariyaset 8 : Bēe jo don k'i siri jamana sariyabolo numanw na k'i josira berew dankariwalewkele, ijosira minnu sementiyalen bē jamana Sariyabaju fē.

Sariyaset 9 : Bin man kan ka ke mōgo si kan k'i mine, k'i datugu, wali k'i gen dugu la.

Sariyaset 10 : Bēe jo bē k'i fela da

kēnē kan kiirida tilennen bagabagabali kōnō, a ka jōni jalaki bō nōgon na n'a ma ke ni mōgolawoloma ye.

Sariyaset 11 : 1. Ko mana da mōgo la, i te mine sōntigi ye fo kiiri k'i jalaki bange kēnē kan i lapasalisira bē tiimenen kō.

2. Mōgo te nangi k'a da kēwale wali fili kan min kēwaati y'a soro sariya si te jamana kōnō wali jamanaw ni nōgon ce min b'o jate ko jugu ye. Wa nangili fana te da i kan ka tēmen min tun bē sen na kan ko jugu ketuma na.

Sariyaset 12 : Bin te se ka ke mōgo kan ka don i gundo la, i ka dukōnōkōw la, i siso kōnō an'i ka gundoseñenw na, wali ka dankari ke i tōgō ni danbe la. Sariya ka kan ka bēe tanga o binkanni ni dankari sugu ma.

Sariyaset 13 : 1. Bēe ka kan ni taa-ninka-segin ye i fēre ma, ani i sigiyōrō sugandili jamana kōnō.

2. Mōgo te bali ka bō i ka jamana wali jamana wēre kōnō, ka tila ka segin i ka jamana kōnō.

Sariyaset 14 : 1. Bēe jo don ka bō mafinēya kōnō ka taga i kun kalifa yōrō wēre, wa o jamana wēre man kan k'i

je kalifayorō la.

2. I man kan n'o josira ye n'i nōminēkun ye ko jugu keli de ye jaati forobasariya la walima kewale minnu be Kabilatōn kuntilemma n'a daliliw soso.

Sariyaset 15n : 1. Mogo bēe ka kan ni kabilaya ye.

2. Bin te ke mogo si kan k'i je kabilaya la, wali k'i bali ka kabilaya falen.

Sariyaset 16 : 1. Ce ni muso si mana se furu ye, siyako t'o la, kabilako t'o la, diineko t'o la, u ka kan ni furu ni denbaya ye. Udanma ka kan josira la furu dontuma n'a kungala kōnō ani a sali kēne kan.

2. Furu te se ka siri ni ce ni muso ma dijē n'a ye faasi.

Sariyaset 17n : 1. I kelen na o, je kōnō o, mogo bēe ka kan ni togolafentigiya ye.

2. Bin te se ka ke mogo kan k'i togolafen mine i la.

Sariyaset 18n : Bēe b'i yere ye miirisira ni taasi ni diineko la ; o jo b'i yamaruya ka diine n'i dannako falen, ani k'u waleya i kelen na wali i n'i jēnōgonw, kēne kan wali dunduguma na, kalan ni matarafali ni batu sen fe.

Sariyaset 19n : Bēe sago be i miiriya la, ani i hakilila jirali ; o la i te bagabaga k'a da i miiriya kan, wa i jo be ka miiriya ni kibaruyaw nini ani k'u gansi fo jamana fo jamana, jēnēnnifērē sugu bēe la.

Sariyaset 20n : 1. Bēe sago be ka je dilan, ka nōgonyew ke.

2. Mogo te jagoya ka don je la.

Sariyaset 21n : 1. Bēe ka kan ni joyorō ye i faso konew nēkun na, i yērēkun wali i dungolamogo sugandilen fe.

2. Bēe ka kan ni joyorōye, nēnawoloma t'a la, i ka jamana forobabaaraw la.

3. Jamana dungode ye forobafanga daga ; a dungo ka kan ka jira

kalada jelenw sen fe, bēe ka kan forobakalada minnu na, gundo la wali o nōgōnna siraw la minnu be sagolasugandili tiime.

Sariyaset 22n : Bēe ye maaya den ye minke, bēe ka kan ni jēsuma ye maaya kōnō ; jamana ka magan ni jamaw ce nōgōndemēn ka kan ka ke sababu ye, jamana sariya n'a seko hukumu kōnō, ka bēe josira tiime soro ni dijēnatige ni faamuya siratige la, danbe ni mogo bēreya yiriwali te taa o minnu ko.

Sariyaset 23n : 1. Mogo bēe ka kan ni baara ye, baaracogo numan ni baara nafaman ; bēe ka kan ka tanga baarantanya ma.

2. Baaraw mana kejē, saraw ka kan ka kejē ; mogo ma bo mogo la, bēe ka kan o la.

3. Mogo o mogo n'i be baara la, i ka kan ni sara sebē ye min be i n'i kaden-baya sutura hadamadenya na, ani maaya lakanasira to fen o fen n'a kun be.

4. Bēe jo be ka mogo werew fara i kan ka baaratōn dilan, wali ka don baaratōn na, yaasa k'i nafasiraw makara.

Sariyaset 24n : Bēe ka kan ni lafiye ni jēnajē ye, ani baarawaati dannen hake la, ani waati ni waati segennabo saralen.

Sariyaset 25n : 1. Mogo bēe ka kan ni soro ye dijēnatige la min be kejēya ni heere sabati i n'i ka den-baya ye, i ko balo, feerebo, siso, furakeli, ani maaya demensira gelenw ; i ka kan ni demen ye baarantanya ni bana ni desē ni firiya ni kōrōkōnō, o n'a nōgōnna baanmako mana ke sababu ye k'i ka dijēnatige soro siraw tige.

2. Bange ni denya ka kan ni demen ni ladonni kērenkerennen ye. Den o den, a kera furu den ye o, a ma ke furu den ye o, bēe ka kan lakanacogo kelen na maaya kōnō.

Sariyaset 26n : 1. Mogo bēe ka kan ni kalan ye. Sara man kan ka bo

kalan na, kalanbaju kōnō na fiyew. Kalanbaju ye bēe ma wajibi ye. Feerekalan ni baarakalan ka kan ka forobaya ; kalandakunba ka kan ka labila bēe ye, fisamanciyat'a la, mogo o mogo n'i y'a sarati dafa.

2. Ladamuni ka kan ka jēsin mogo bēreya yiriwali ma, hadamaden josiraw matarafali ni hōrōnya bajuw sin-sinni. A ka kan ka faamuya ni sabali ni teriya nōgōya kabilaw ni sibolow ni diinekulu bēe ni nōgōn ce, ani kabilatōn ka lafiya basgiwalew yiriwa.

3. Bangebagaw folō de sago be u denw ladamucogo sugandili la.

Sariyaset 27n : 1. A be bēe sago la k'i nindon jama ka faamuyasiraw la, ka bo masiriw nunma, k'i nindon donniya yiriwawalew la ani ka bo a heere nunma.

2. Bēe togo n'i ka nafa ka kan ka lakana i ka dōnko ni sebenko ni masiriko baara kelenw na.

Sariyaset 28n : Bēe jo be k'a jini laben ka ke maaya la ani jamanaw ce la, min b'a to josira ni hōrōnya baju minnu dantigelen file Dantigēkan in kōnō, olu ka sira soro a ne ma.

Sariyaset 29n : 1. I ka hadamadenya yiriwali sirilen be maaya jekulu min na, o ka ci b'i kan.

2. Dan si te josira taama ni hōrōnya tonobo la, fo sariya ka dan sigilen minnu kun ye ka tow josiraw ni hōrōnyasiraw gasi sigi, anitilennenya ni basigi ni jama ka heere te taga wajibi minnu kō sariyafanga kōnō ka olu tiime.

3. Ojow ni hōrōnyasira ninnu te boli cogo si la min be Kabilatōn kuntilemmaw n'a daliliw kota.

Sariyaset 30n : Joyorō fen o fen dantigelen ye nin ye Dantigēkan in kōnō, Fanga wali jekulu wali mogo kelen si jo te k'o mine yamaruya ye ka sira taama, wali ka wale ke, min kun ye hadamaden josira ni hōrōnyasira jiralen ninnu tjeni ye.

MAKOCl" Kunnafoni

Sannifeere nōgōnyeba kera Sikaso ninan

San o san, MAKOCI nōmōgo bē nōgōnyeba kē sannifeere kēcogokan. Koori, kaba, ani suman tōw sannifeere kunnafoni bē di o nōngōnyeyeyōcōla. Ninan ta kera Sikaso mara la. Nōgōnye nōmōgoya tun bē MAKOCI nōmōgoba bolo, n'o tōgō ye Kasumu Sidibe ye.

Samine temennēn kera cogodi ?
 MAKOCI maraw bee la samine daminēcogo jēna. Buguni ni Sikaso ta jēna ka temen mara tōw kan. Koori ni suman tōw ye danni joona soro. Nka samine nana tīne kalo 8n nan k'a sababu kē sanji dēsēye. Ni Buguni tē, sanji min nana kalo 8n nan ninan, o dōgoyara ni salon ta ye. Yōrō dōw la kalo 8nan mume, sanji ma na. Okera sababu ye ni kēne minnu tun janiyara bēne kanma, o kenew ma se ka soro. O kera sababu ye fana ka kaba ani malo tīne yōrō caman. San, Fana ani Kucala maraw la, kabaforo caman jara. Ton ni fēnnēnama caman wēre yera San mara la. Olu fana kera sababu ye ka tīneni caman lase senekelaw ma. Koori fana sēgenna kosebe n'ka dō bē na fara koori soro kan ninan.

Koori ani suman soro MAKOCI mara kono ninan

Dōfarala koori, kaba, daa, malo, misiō soro mume kan. MAKOCI mara la, nka dō bōra sajō, keninge ni bēne soro mume na.

Sannifeere be na kē cogodi ?

- Koori sōrōlē bēe bē san MAKOCI fe.

Koori ni suman sōrō

- koori bē san :	d = 18 kilo kelen koori juman d = 15 kilo kelen koori jē filan d = 9 kilo kelen koori jē sabanan
- bēnen bē san	d = 18 kilo kelen
- daa bē san	d = 23 kilo kelen daa jē folo d = 21 kilo kelen daa jē filan d = 9 kilo kelen daa jē sabanan
- tiga bē san	d = 12 kilo kelen
- bēnensi bē san	d = 125 kilo kelen
- malosi bē san	d = 19 kilo kelen
- daasi bē san	d = 200 kilo kelen
- jō, keninge, kaba bē san	d = 13 kilo kelen
- tigasi bē san	d = 15 kilo kelen
- Jōsi bē san	d = 125 kilo kelen
- «Doliki» si bē san	d = 50 kilo kelen
- koorisi bē san	d = 18 kilo kelen

O kōrō ye ko gelyea foyi tē na don koori sanni na ka d'akan a bēkēin'a fo san tōw ta.

- Bēne fana bē san MAKOCI mara bēe kōnō.
- Daa fana bē san MAKOCI mara bēe kōnō.
- Tiga bē san San mara dōrōn de kōnō.
- Senekelā minnu ye MAKOCI ka siforo da, olu ka si bē san, a kera si fen q̄fēn ye.

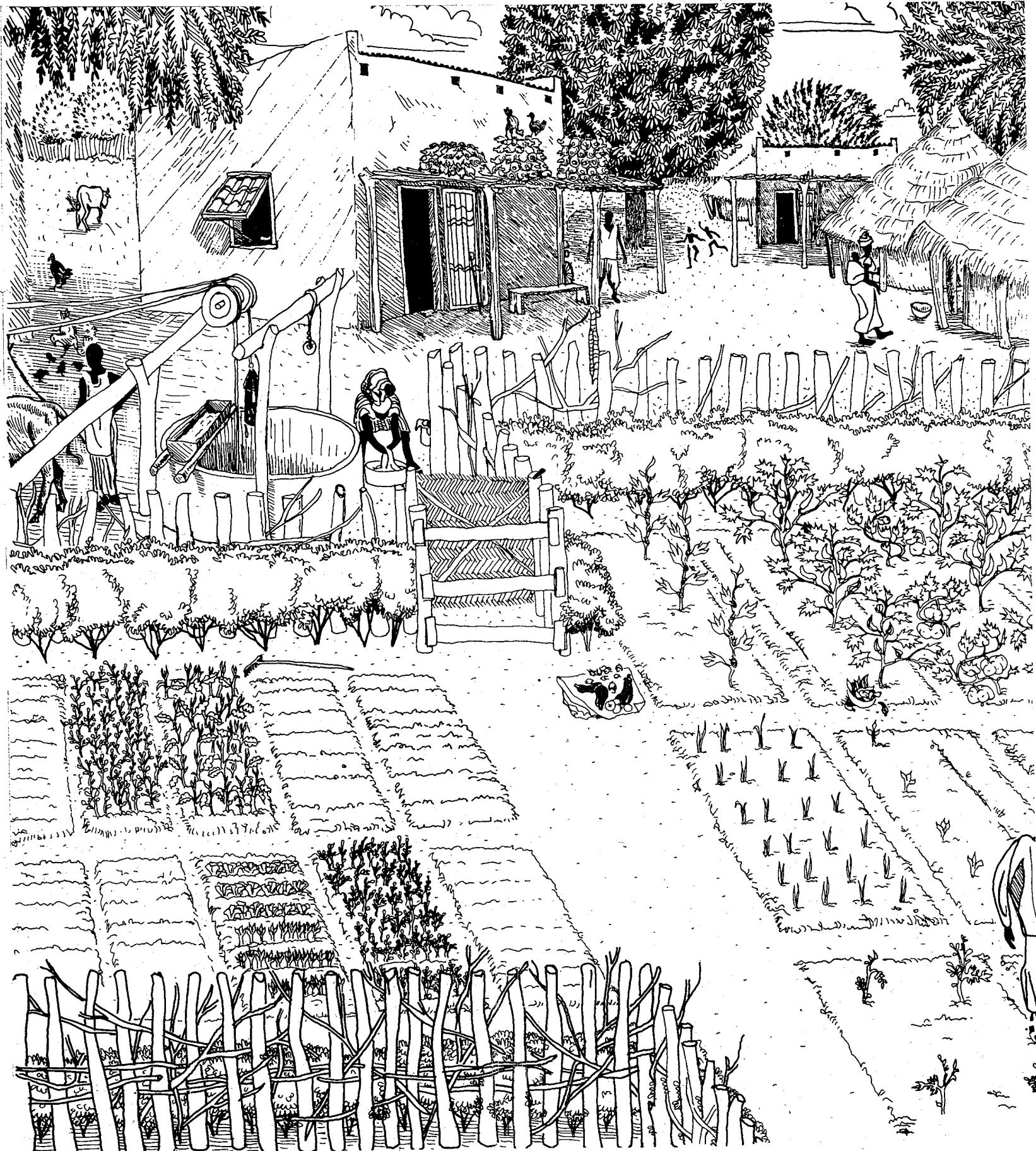
- Min ye suman ta ye, a bē jini senekelaw fe, gurupuman duguw kōnō, u ka jē ka juru jini «BNDA» fe, ka suman san k'a mara walima gurupuman bē se ka a bolokorowari ta ka suman san k'a mara, ka tila k'a feere ni dō farala a sōrō kan.
 A janiyara fana duguyiriwatōn w ka fara nōgōn kan ka suman san k'a mara.

Sariya kuraw

- dugu bēe ka kan ka koorisugu dilan ka jē. Ka danfara don koori juman ni koori jugu ce.
- kamiyōn tē taa dugu la min siraw ma dilan. (ani koori jugu suguw la)
- senekelā minnu ka koori bē taa pōnbasikili la : u ka kan ka siraw dilan minnu bē taa koori marayōrō la.
- daa sugu tē se ka kē dugu kōnō minnu ka daa sōrōlē tē kilo 500 bō.
- MAKOCI bē suman san senekelaw fe minnu ye misijuru soro.

Usumani Gindo.

Senefenw	Soro mume (toni)	tari kelen soro (kilo)
Koori	255 700	1315
Tiga	30 498	721
Kaba	138 647	1720
Sajō ni Keninge	299 909	1 006
Daa	1 655	578
Bēne	1 353	543
Jō	22 881	386
Malo	37 512	1 616
Misiō	249	623

PEPINIERE

Jaba

Supome

Salati

Oberzini

So

Tamati

Tamatiba

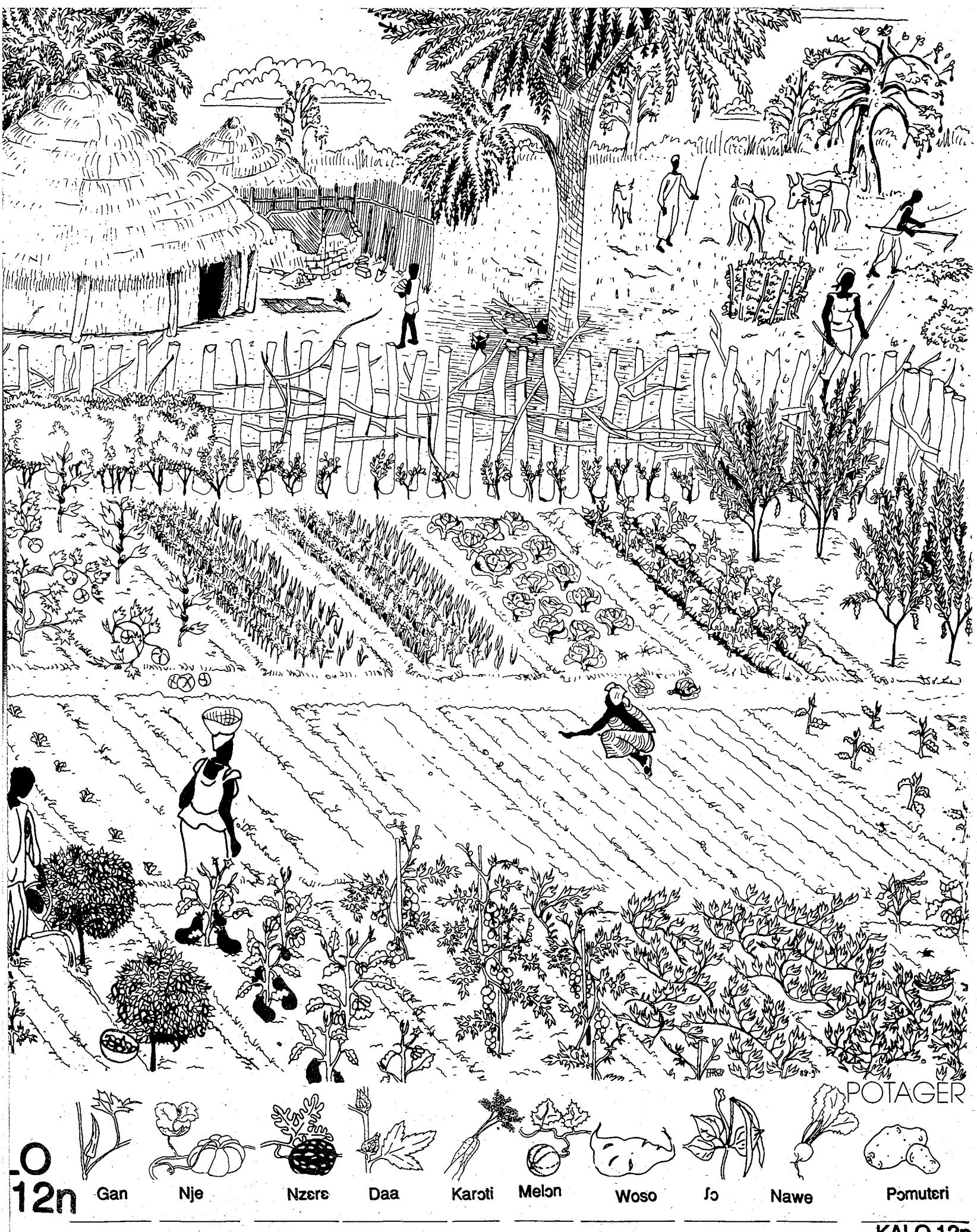
Nkoyoba

KAL
11n

KALO 11n

Ala Jum Sib Kari Nte Tara Ara Ala Jum

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

POTAGER

Gan

Nje

Nzere

Daa

Karoti

Melon

Woso

So

Nawe

Pomuteri

KALO 12n

Sib Kari Nte Tara Ara Ala Jum Sib Kari Nte

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

'A.E.T.A.' ka sennapōnpe.

Kucala mara koɔricikeda tɔgɔ bɔra kosebe, k'a sababu k'e koɔrisene yiriwali ye. O yiriwali y'a to mara senekeław ye senekemisiw, senekedabaw ni dannikelanw ani wotorow san.

Hali senekemasin bi duuru nɔgon be sɔro mara kono. Ninnu bɛe kofe, Kucala mara y'a nesin soroda werew yiriwali ma. Nakɔsenɛ b'o hukumu kono.

- Hali ni siw sɔroli te geleya ye (pɔmoteri, tamati, karoti, jaba ani ten werew), jiko be dansigi nakɔsenɛ na yɔrɔ dɔw la. O geleya fana be na nɔgɔya.

- Kucala koɔrisene baarada ye dɔgɔkun-fila-kalan sigi sen kan numuw tɔgɔ la walasa ka jisamapōnpe dɔ dilan nɔgɔya la.

- Kalan in kunnafonidila tun ye Seyidu Watara ye. Ale ye pɔnpe in nedonkaramogoye poroze «A.E.T.A.» la Bamako.

- Pɔnpe in be ji sama k'a seri.
- A dabɔra senekeyɔrɔw kanma, nakɔsenɛ n'a nɔgɔnnaw na.

A ji-sama-fanga ka bon, a be ji seri fo metere bisaba (30) hake la.

- Pɔnpe in ka ko ka nɔgon kosebe :
- bara fila
- sinsinnan kelen
- sendayɔrɔ fila
- jisama ni ji sen buru kelen
- sigilan jirima.
- jurukise kelen.
- Pɔnpe in dilanminenw si sɔroli man gelen.
- Abaarakecogo ni negeso bolicogo bɛe ye kelen ye.

I be yelen k'i jo sendayɔrɔ kan, k'a kunkolo mine, ka negesoboli ladege. Ji samanen be seri i ne-na-yɔrɔ la.

Waati surun kono, ji be nakɔfenw sɔro, walima baganw be ji min k'u fa k'a sɔro i ma segen.

- Numu minnu tun be kalan in kene kan olu ye :
- Ce sanu, ka bɔ simona, Yoroso.
- Bakari kelema, ka bɔ Nanposela, Kucala.
- Dawuda Jire, ka bɔ Lena.
- Seku Kumare, ka bɔ Buguni.
- Sinali Tarawele, ka bɔ Doyila.
- Bamako, MAKOCI nemogoso ni «A.E.T.A.» bolo be nɔgon bolo je-ka-baara siratege la. «A.E.T.A.» ye jekulu

ye min be jatemin e ke baarakeminew n'u cogoyaw kan ani yɔrɔ labenni na farafinna.

- Faamuyali caman be jekulu in na sennapōnpeko kan.

Jekulu ka negejurusso kesu nimoro ye 2031 ye, Bamako.

Negejuru nimoro ye 22.38.43. ye, Bamako.

Kumanku kafoyiriwaton ye kenye sinsinni wale jɔnjɔn ke ka Sikaso mara kunnawolo.

Kumanku kafoyiriwaton ye cikabolofara ye min sigira 1987 san na kinan cikékafo kono. Duguyiriwaton 6 jera ben kono ka yiriwali dōnsen ta. O dugu 6 ye :

Kumanku duguyiriwaton,
Jabaso duguyiriwaton,
Jalakono duguyiriwaton,
Bukarila duguyiriwaton,
Kobala duguyiriwaton,
Naneredugu duguyiriwaton.

Kumanku kafoyiriwaton ni yoro minnu be danbo olu ye :

- a kɔrɔn fe : Dugoni kafoyiriwaton be yen ;
- a worodugu n'a tilebinyanfan fe : Ngana kafoyiriwaton be yen ;
- a kɔgɔduguyanfan fe : Beleko cikékafo be yen ;

Mogo 5219 de be Kumanku kafoyiriwaton kono. U tilannen don cikeda 434 ce.

Ka kenye jidi a ka cikeda ninnu na, kafoyiriwaton in nemogow y'o ke u ka naniya folo ye. Ala y'o latige, bawo 1990 san kalo 6 nan tile 5 don kera nənajeba ye kumanku. U sewalen de ye u ka dogotoroso kurubonkari ke. Sanni an k'an da don o la, an ka do fo wale in nacogo kan.

Walasa ka kenye sabati kumanku kafoyiriwaton kono, MAKOC! ni Sikaso mara dogotorosoba nemogonan kumanku kafoyiriwaton nemogow jera ka hakilijagabo ke miirinanko kan, miirinanko min nesinnen don dogotoroso joliko la kumanku. Ben kera o kan bawo, a ko bee banbannen be cikelaw yere de kan. Kumanku ni dogotoroso tow ce kera haminankoba ye cikelaw ma. O de koson, ben kera baara in kan duguyiriwaton 6 ninnu bee fe fo dugu kelen. O la foyite na se ka baara in bali bawo jama haminanko don jekulu la, jekulu min sigira yiriwali sabatili kamma.

Dorome 1 200 000 cira dugu 5 ninnu ni nɔgon ce, ka sow jo je-ka-to ni je-ka-baara kono na. So ninnu jolen ko kabon, MAKOC! ye waleya in nafa ye, ka ton sigilen in barika don, ka demen ke ni furasongo ye min b'a to dusuw be lamen halibi baara numan in na. O

demen benna dorome 169000 ma : Sikaso dogotorosoba nemogow ka demen ma kɔtige kabini baara in dabora. Ko bee kera u ka kɔlosili kono. Siya ! nin kera dogotorosoba ye sa !

furafeereyɔrɔ 1
banabaato dayɔrɔ 1
banabaato fileyɔrɔ 1
Sogolikeyɔrɔ 1
joli furakeyɔrɔ 1
Jiginniso dafalen 1
So ninnu bee be yeelen sɔrɔ ni nɔgɔdingefuntenin ye, n'o ye «biogazi» ye. Jiginniso ji kalayako nogoyara bawo dingefunteni ye dɔgo joyɔrɔ ta.

Baarada kuraw sigira
Dogotoroso kura baarakelaw ye mogo 5 ye. U bee n'u joyɔrɔ don.

A folo ye dogotoro ye min ka kalan kera Sikaso furakelikalanso la. A sugandira dugufé Sikasodogotoroso nemogow ka yamaruya kono.

A filanay ye jolifurakela ye, n'otun ye kalanden jolen ye, min ye furakelikalanso ke. O hukumu kono, kafoyiriwaton y'a ta o baara la, ka sara jo a ye.

A sabanan ye tinminemuso ye. U mogo fila don. Kafoyiriwaton b'i jo ni kelen ka sara ye.

A laban ye furafeerela ye. Kalanden jolen don min kalanna furaso latamacogo la.

O la, baarakela 5 de be baarako dogotoroso la. Ka bɔ tin minemuso kelen na, a to bee ka sara talen don kafoyiriwaton fe.

Walasa ka taama nogoya dogotoroso dugusenw ni nyogon ce, jen kera ka moto kelen san dogotoroso ye.

Dogotoroso sariyaw
- ka nesin dogotoro ma :
- u ka baara be damine baarawuliwaati la,

u be baara jo baarajigin na.

Nin waati dantigelon ko, dogotoroso be mogow ka bila la sanga ni waati bee la.

- Dogotoro ni kenye sabatili jekulu be je ka baara ke dugu bee la.

- ubesarakalookalo kafoyiriwaton fe.

- kafoyiriwaton ye moto san k'i jo n'a musaka bee ye, k'a di dogotoroko ma walasa a ka taama ka nogoya dugu ni nɔgon ce.

- Ka nesin dugumogow ma :

N'a bora fura songola, furakelisara te kafoyiriwaton mogow ni dogotoroce. Duguwere mogow be lajeliwari sara n'o ye dorome 40 ye.

furasan wajibiyalen don bee kan

musojiginso sariyaw :

muso konomaw ka peseli be ke tinminemuso fe.

Muso konomaw minnu te kafoyiriwaton mogoye, olu ka lajelisara ye d : 40 ye

furaw be san ni dogotoroko ka yamaruyaseben ye.

Ni fura dogoyara, furafeerela be taa fura san ni dogotoro ka yamaruyaseben ye.

Dogotoroso kurubonkari ko fe, kenye sabatili jekulu min sigira, o ye taama ke ka faamuya di dugu bee ma walasa ka mogow hakili latige fura ni furakeli cogoyaw kan.

Kumanku kafoyiriwaton nemogow ko foli be bee lajelen ye u ka demen na, bawo u hakilitunté minna, Alay'o k'u ye. Kurubonkari don kumanku kaw ka nisondiya kera bee ta ye bawo kenekan, bamako MAKOC! nemogow tun be yen ;

- Sikaso dogotorosoba kuntigi yera ;
- kinan ni dogoni marakuntigutun be yen.

- Sikaso cikemarakuntigi n'a ka cikékafo kundigi 5 bee tun be kumanku nin don in.

- Kinan kafo duguyiriwaton nemogow bee ka lasigiden nana u ka kunnawolo jira

Ala la, nin don in kera donba ye Kinyan kafo kono, Sikaso mara la, min y'a jira malidenw bee la ko mogo te se ka ke fen ye i yere ko.

Kinan jekabaara kunnafonidibaaw, Sikaso.

Kuruma-kura sigicogo

Kuruma-kura ye dugu ye min sigilen bë Ofisi Nizeri kono, Kuruma sikiteri la.

Kuruma-kura sigila 1956 san Ofisi fe. Ga 48 tun b'a kono. A dugutigi folo ye Jurukoro Sogoba ye, fo kase bi ma ale de bë dugutigiyi la. Kuruma-kura ye dugu ye min sigilen bë duguw ni njogon ce. Kogoni b'a körönfe ni kilo saba ye, Medina-kura b'a kejeka fe ni kilo kelen ni tila ye, Jalabali-kura b'a tilebin fe ni metere kemé saba ye. Badinge b'a ni Jabali-kura ce, Segukura b'a ni banyanfan ce.

Kuruma-kura ye san saba ke

malosene na, malosene dabilara, an donna koorisene na. An ye san naani ke koorisene na, an seginna ka don malosene na. Halibi an b'o malosene na ka taa a fe. Dugumogow bora Kucala ni San mara kono, dugu forokene ye tari 4000 ye. Nakö forokene hake min bë dugumogow bolo, o ye tari 2,50 ye. Fen senetaw nakoforow la : jaba, tamanti, foronton, sirafura.

Ninkunnafonni ninnuw bë sebenna aw balimake animateri Sidiki Sogoba fe ka bo Kuruma-kura.

Poyi : An ka dugaw ke bunu ye

Ni soro numan ju ye si numan ye Kalanso numan bë kalan kanu don kalanderw na.

Ni na duman ju ye nafen numanw ye Ton numan ju ye töndenw ye.

Ni kooro b'a moyoro fari da Den numan bë bo du numan kono. O la sa n teri si numa nini i ka soro ka yiriwa ;

So numan jo, donni ka yiriwa ; mögo numan nini, ton ka yiriwa ; Du numan jo, faso mako bë den numan na.

Bekayi Jara kolodugu Kura

Morike do n'a ka garibu.

Nin kera morike do ni a ka garibu ye.

Garibuden in ka kalan bannen, a ko karamogo ma ko ale kono gannen don dije konew la. O fana y'i kanto a ma, ka ka taa a yaala dije kono, ni fen o fen y'a kono gan a k'o seben ka na n'o ye, a b'a jaabi.

Garibuden bora, a taara se yoro do la, a y'a soro mögöw bë ka fini selen n'a sebali bëe kan ni njogon ye. A y'o seben. A temenna o kan ka taa se yoro do fana na, a y'a soro kolon saba bë kungo kono, kelen bë kini fe, kelen bë numan fe, kelen bë cemance la. Kini feta ji bë bo ka temen cemanceta la, ka don numan feta kono. A y'o fana seben. A taara se kungoba do fana kono, a y'a soro ce kelen dörön bë kungo in kono, fo konow bë ka naga da a kunkolo la, a y'o fana seben.

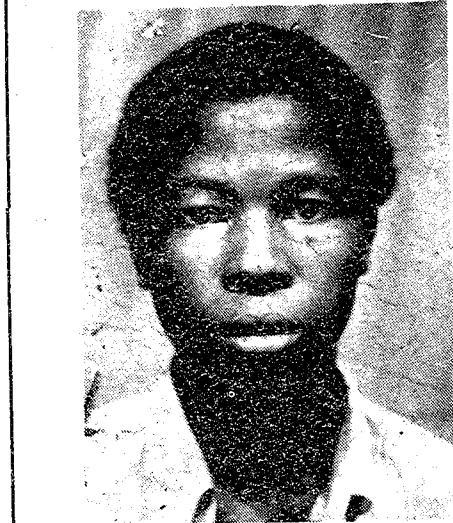
A taara se dugu do ma, a y'a soro misigeren dösirilen bë jiri do sumana, a falen don fo a fari bë menemene,

nka bin te di misi in ma. Misi in tulo kojugu, fo a ken bë bo a yere ma, a b'i yelema ka kénkuru tige n'a da ye k'o dun, o y'a ka balo ye. O y'a kónogan, a y'o fana seben. Garibuden seginna sisan ka na karamogo yoro la. A ye seben in bo k'a d'a ma. Karamogo y'a laje, a ko :

- i ye fini selen n'a sebali ye yoro min ni mögöw bë k'a kan, waati do bë na ke dije kono, denmisensaya bë caya ni mögököröbasaya ye ; o taamasiyen de y'o ye.

Iye kolon saba minnu ye, ni fila ji bë don njogon na ka temen cemance ta kan ; o waati fana bë na se dije kono, nafolotigw yeredanma de bë na ke njogon jigiw ye, faantan soro te y'a la. O de y'o taamasiyen ye.

Otemenen koi ye ce kelen min soro kungo kono ni kónow bë ka naga da a kun na, n'o waati sera dije kono, gaw bë na fara, bëe bë na jo i dan ma, o köröy'ye. Okofe, iye misigeren min sirilen ye, bin t'a koro, n'a bë to k'a

kénkurutigé k'a dun ; o waati mana se dije kono, muso bëe bë na balo a yere de la, n'o ye yerekabilia ye. Garibuden ko k'a ye nin bëe faamu.

Nbadenw an be don min na i ko bi, nin taamasiyen ninnu kumbora sa de, wa waati folen ninnu sera.

Janto-yere-la köröko te tine abada.

Keta Sidibe, animateri ka bo fulabugu kokiri Ofisi.

Maanañegen ani Poyi kene

Ngolo ni Yuba ka nin kalo baro

Ngonye ni Jekafo ye daamu ye. m. sidibé

An ka jokala ni kabakala celi ke samine kura jebilabaara ye

Faso lakana baaraw

Nege senkerekene, do b'a naga jini
o ta ji min,
Do b'a ji min o t'a naga jimi,
Naga-jimi-zan ani ji-min-zan
Karan kani kogo, kogo b'i bali
Basa te se ka yelen kogo min kan.
Sunjata nonabila,
Asikiya Mohamedi nonabila,
Babenba nonabila,
Damnonson nonabila,
Sanji be na k'a ko to nkomi ye.

Bekayi Jara Kolodugu Kura.

Siranko - Haminanko !

Dunuya ma dōn.
Sira kelen t'a la tun.
A kera ka taa sirafe ka na najan fe.
Kabako.
Siranko.
Hamiko
Dabalibanko.
E mogow !
An ka nogon demen de
Tile o tile
Kalan be bonya ka taa a fe,
Hakili be bonya ka taa a fe,
Sew be bonya ka taa a fe,
Nka o n'a taa o taa
Geleya cayara
Haminako cayara
Nkalon cayara
Yerejini cayara
Tile bin o bin,
Mogoya be ka dgoya
Birimaya be ka dgoya
Tije be ka dgoya
EE ! Siranko.
Do be yele la
Do be kasi la
Ee ! mogow
An ka nogon demen de !
Ka nin sira tilen, k'a saniya
Walasa bee ka here ni lafiya soro
Dunuya kono.

Cekura Kulubali
Animateri ka bo Masadugu Kuruma

Ni kera npogotiginin fila ye. Kelen togo ye Neba, to kelen togo ye ko Nele.

Neba ba sara k'a fitinin to. U fila lamona do in ba fc. Nka, muso in tun ka jugu falatonin ma. A be a bila baara bee la.

Don do Neba minenkoto, filen cira a bolo. Muso jugu ko a te dumuni ke n'a ma filen in kala.

O kera tuma min na, Neba bora so kono ka taa a kun fc. A be kasi, a be kasi. A ni kunkokoncosogo min mana ben, o be a nininka. A be a ka kuma nefo o ye. Olu bee ye a bilasira ka taa jinebilen ka so, kuluwo kono. A selen yen, a ja panna. A yiranyiranna. Jinebilen ye a denmuso npogotigi bila k'a wele. A donna so kono k'a kunko fo a ye. Okera tuma min na, jinebilen denmuso ko a be taa bo ke. Nka mogosi te taa a bilasira ni dunandennin te. U bora kene ma tuma min na, a ko Neba ma ko boke t'a la. A y'a fo a ye, ni a taara, ni a fa ye bara fila jira a la, a ka fitinin ta. O fura cogo min na, o kera ten. Jinebilen ye ko bee ke, Neba ko a be bara fitinin fc.

NEBA ANI NELE

A seginna ka taa a ka so. A ye bara in di a ba jugu ma. O ye bara in da yelen ka t'a soro a falen be sanu ani wari caman na.

Muso jugu dimina. A y'a denmuso Nele gen a ka filen do ci ka taa a kala. Nele ye o kc. A fana bora ka taa kungo kono. A taara se Jinebilen ka so. A ye a nakun fo o ye. Jinebilen denmuso ko a bee taa boke, ko dunandennin ka taa a bilasira. Nele ko a te taa yoro si. A ye a deli a sonna. U taara. A ko Nele ma ko boke te a la. Nka a be a fo a ye, n'a taara so kono, n'a fa ye bara fila jira a la, a ka fitinin ta.

Jinebilen kelen ka bara fila jira Nele la, a ko a be belebele fc. Jinedennin ye a nebilen bo a la , o

bee la a ko a be belebele fc. A taara ni o ye u ka so. A ba sewara. U donna so kono ka da tugu u da la ;ka tulongerenba sigi u da la. Bara dayelennen, sa caman ani nkoso caman bora a kono. U kulela ko tulongereba ka da yelen. Tulongerenba ko unhun, n be k'a tintin kosebe.

Saw ni nkoso nw ye u kin fo k'u faga.

Ne ye nin nsiirin ta yoro min na, ne ye a bila yen.

Barahima Mariko
Donniya ni Faamuya Baarada
nemogo, Bamako

